

Силабус
навчальної дисципліни
Технології вивчення зарубіжної літератури
2021-2022 навчальний рік

Освітня програма	«Середня освіта (Мова і література (англійська))»
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови)
Спеціалізація	014.021 англійська мова і література
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	магістр
Статус дисципліни	обов'язкова
Викладач	Ольга БОГОВІН
Кафедра	української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства, ауд.204, корпус БДПУ 56
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-zar-lit/composition-kaf-zar-lit/bogovin/
Контактний телефон	+380 (95) 558 42 72
Е-mail викладача:	olgabogovun@gmail.com
Графік консультацій	вівторок, 11.00-12.00, ауд. 204, корпус БДПУ 56

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів / годин	Форма навчання	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
3 / 90 год.	очна (денна)	12 год.	12 год.	66 год.	екзамен
	заочна (дистанційна)	4 год.		86 год.	

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: технології, історія зарубіжної літератури, технології викладання, інновації, навчання, методика, освітня діяльність.

Метою курсу є підготовка творчого вчителя, здатного здійснювати комунікативно зорієнтоване навчання, формувати розвинену особистість, творчо застосовувати інноваційні технології викладання зарубіжної літератури.

Предметом навчальної дисципліни є новітні освітні технології та методичні можливості їх застосування в освітньому процесі при викладанні зарубіжної літератури.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **знати:** теоретичні засади дисципліни, зміст, завдання та структуру навчальної дисципліни; сучасний стан розвитку технологій вивчення зарубіжної літератури у професійній середній школі, основні тенденції вдосконалення шкільного курсу літератури у зв'язку з оновлення шкільної освіти і технологій його викладання; основні положення нової Концепції літературної освіти, державних стандартів базової і повної середньої освіти, зміст діючих шкільних програм (у тому числі і програми для профільного навчання), навчально-методичних комплексів із зарубіжної літератури; про сучасні наукові дослідження в галузі теорії методики викладання зарубіжної літератури, про нові педагогічні технології, методичні досягнення, а також про передовий досвід вчителів-словесників; про особливості організації процесу літературної освіти в умовах сучасної школи; теоретичні поняття (літературознавчі та методичні), за допомогою яких можна ефективно вирішувати навчальні, виховні та розвиваючі завдання у процесі викладання зарубіжної літератури в школі; сутність та основні поняття технологічного підходу щодо організації процесу вивчення світової літератури; зміст та класифікацію інноваційних технологій; особливості використання інноваційних технологій у процесі вивчення світової літератури у середній школі; основи інформаційної культури студента-філолога;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде **вміти:** аналізувати наукові засади технологічного підходу до навчання у середній школі; визначати сутність технологічного підходу до підготовки майбутніх фахівців та його основні поняття; проводити класифікацію інноваційних технологій; застосовувати

інноваційні технології у професійній діяльності; проектувати та проводити уроки з світової літератури в середніх і старших класах з використанням інноваційних технологій під час педагогічної практики; працювати з передовим методичним спадком, інтегрувати в урок літератури нові інформаційні технології; сформувати власний індивідуальний стиль; виробити самостійне методичне бачення з вивчення обраного літературного матеріалу та практично застосовувати сформовані вміння та навички у майбутній педагогічній діяльності

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в освітньо-педагогічній галузі в процесі професійної діяльності вчителя англійської мови і зарубіжної літератури або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді.</p> <p>СК 4. Здатність використовувати цифрові технології та мультимедійні засоби в освітній і професійній діяльності в умовах сучасного інформаційно-комунікаційного освітнього простору.</p> <p>СК 5. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості учнів у плануванні та реалізації освітнього процесу в ЗЗСО.</p> <p>СК 7. Здатність до оцінювання змісту, структурування та організації навчального матеріалу відповідно до вимог шкільної програми або робочих навчальних програм закладів освіти.</p> <p>СК 8. Здатність проектувати процес навчання, добирати необхідні форми і засоби його реалізації, з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, здійснювати діагностику поточних і кінцевих результатів.</p> <p>СК 12. Здатність використовувати знання англійської мови та зарубіжної літератури для формування свідомості та культури учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтирів у сучасному суспільстві.</p>	<p>ПРН 4. Використовувати сучасні технології навчання англійської мови та вивчення зарубіжної літератури в освітніх закладах.</p> <p>ПРН 7. Критично аналізувати, оцінювати соціальні, особистісні, професійні та наукові проблеми, пропонувати шляхи їх вирішення, аргументуючи власну точку зору.</p> <p>ПРН 11. Вміти організовувати безпечне освітнє середовище, проектувати процеси навчання і виховання, добирати необхідні форми і засоби їх реалізації з урахуванням індивідуальних особливостей учнів, здійснювати діагностику поточних і кінцевих результатів.</p>

Зміст курсу:

Тема 1. Технологізація навчання на сучасному етапі розвитку української освіти. Якість освіти і перспективні педагогічні технології. Поняття «освітньої інновації». Технологізація освітнього процесу. Поняття «педагогічної технології». Співвідношення понять «освітня технологія» і «педагогічна технологія», «методика» і «технологія навчання».

Тема 2. Компаративний аналіз традиційної та інноваційних технологій викладання зарубіжної літератури. Ознаки, цілі і завдання традиційної технології викладання. Особливості організації навчального процесу з використанням традиційної технології викладання. Сутність інноваційних технологій викладання та їх значення у розвитку самоцінної особистості. Передумови виникнення педагогічної інноватики. Інноваційні технології в системі літературної освіти.

Тема 3. Загальні засади впровадження педагогічних технологій в освітній процес. Сутність та основні ознаки педагогічної технології. Історія становлення педагогічних технологій. Типологія педагогічних технологій.

Тема 4. Інноваційний підхід як передумова технологізації сучасної освіти. Інноваційність у сучасному освітньому просторі. Типологія педагогічних інновацій. Гуманістична спрямованість освітніх інновацій.

Тема 5. Технологія особистісно орієнтованого навчання на уроках зарубіжної літератури. Сутність технології особистісно орієнтованого навчання. Мета й завдання особистісно орієнтованого навчання. Основні параметри освітнього процесу в технології особистісно орієнтованого навчання. Структура особистісно орієнтованого уроку. Діяльність учителя на уроці зарубіжної літератури з особистісно орієнтованою спрямованістю.

Тема 6. Технологія розвитку критичного мислення на уроках зарубіжної літератури. Сутність технології розвитку критичного мислення (ТРКМ). Мета та завдання ТРКМ. Основні характеристики ТРКМ. Умови розвитку в учнів критичного мислення. Методична модель пізнавального процесу в ТРКМ. Особливості організації уроку за ТРКМ.

Тема 7. Особистість педагога та освітні інновації. Основні функції педагогічної діяльності. Педагогічна культура. Професійні вимоги до особистості педагога. Професійна індивідуальність учителя-словесника. Індивідуальність учителя зарубіжної літератури і педагогічні технології.

Тема 8. Технологія розвивального навчання Д. Б. Ельконіна – В. В. Давидова на уроках зарубіжної літератури. Сутність технології розвивального навчання Д. Б. Ельконіна – В. В. Давидова. Мета і завдання розвивального навчання за Д. Б. Ельконіним та В. В. Давидовим. Особливості методики. Ознаки (особливості) цілеспрямованої навчальної діяльності (ЦНД).

Тема 9. Ігрові технології навчання на уроках зарубіжної літератури. Сутність ігрових технологій навчання. Переваги й недоліки ІГ. Моделі навчальної гри, вимоги до їх проведення. Основні структурні компоненти ігрової діяльності. Концептуальні етапи в педагогічних іграх. Класифікація педагогічних ігор (за Германом Костянтинівичем Селевком).

Тема 10. Проектна технологія на уроках зарубіжної літератури. Сутність проектної технології (ПТ). Мета та завдання ПТ. Типи проектів. Головні умови організації роботи над проектом. Вимоги до використання ПТ. Алгоритм роботи над проектом.

Тема 11. Технологія організації групової навчальної діяльності на уроках зарубіжної літератури. Сутність технології організації групової навчальної діяльності (ТОГНД). Базові елементи групових форм навчання. Основні переваги навчання в групах. Умови ефективного застосування ТОГНД. Функції вчителя. Умови успішного функціонування груп. Класифікація ТОГНД. Структура уроків із застосуванням ТОГНД.

Тема 12. Інтерактивні технології навчання на уроках зарубіжної літератури. Сутність ІГ. Основні переваги ІГ навчання. Основні недоліки ІГ. Ефективність ІГ. Класифікація ІГ. Структура уроків при застосуванні ІГ.

Тема 13. Біоадекватна (природовідповідна) технологія на уроках зарубіжної літератури. Сутність біоадекватної технології (БТ). Основні компоненти БТ. Особливості структури уроку з використанням БТ.

Тема 14. Технологія програмованого навчання на уроках зарубіжної літератури. Сутність технології програмованого навчання (ТПН). Мета і завдання програмованого навчання. Характерні риси ТПН. Принципи програмованого навчання (за В. П. Беспальком). Структура ТПН.

Тема 15. Технологія створення ситуації успіху на уроках зарубіжної літератури. Сутність ТССУ. Диференціація понять «успіх» і «ситуація успіху». Алгоритм створення ситуації успіху. Диференціація учнівських груп у ТССУ. Типологія ситуацій успіху.

Тема 16. Здоров'язбережувальні освітні технології на уроках зарубіжної літератури. Сутність здоров'язбережувальних освітніх технологій (ЗОТ). Мета та завдання технології. Основні принципи. Типи технологій здоров'я. Основні вправи ЗОТ. Прогнозовані результати.

Тема 17. Інформаційна технологія на уроках зарубіжної літератури. Сутність інформаційної технології. Педагогічні завдання ІТ навчання. Основні переваги ІТ. Основні недоліки ІТ. Ефективність ІТ. Класифікація ІТ.

Тема 18. Технологія проблемного навчання на уроках зарубіжної літератури. Сутність технології проблемного навчання. Мета та завдання ПН. Концептуальні положення технології ПН. Методи ПН. Проблема ситуація. Функції проблемного навчання на різних етапах навчання. Особливості проведення уроку із застосуванням технології ПН.

Тема 19. Технологія зустрічних зусиль на уроках зарубіжної літератури. Сутність технології зустрічних зусиль (ТЗЗ). Мета та завдання технології. Основні принципи. Особливості організації уроку з використанням ТЗЗ. Основні характеристики уроку, побудованого з використанням ТЗЗ.

Тема 20. Технологія дистанційного навчання на уроках зарубіжної літератури. Сутність технології. Технологічні прийоми і завдання. Особливості структури уроку зарубіжної літератури з використанням технології дистанційного навчання.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): від студента очікується здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: персональний комп'ютер, проєктор, екран/інтерактивна дошка.

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного контролю та підсумкового контролю і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять. Лекційні заняття оцінюються на основі зроблених конспектів лекцій. При оцінюванні на практичних заняттях враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи.

Підсумковий контроль відбувається у формі усного екзамену, який передбачає перевірку теоретичних знань та практичних навичок.

Підсумкова оцінка є сумою балів, набраних за весь курс навчання та під час поточного контролю та підсумкового контролю (екзамену) (50+50=100) та вираховується за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Частина підсумкової оцінки у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		50	100
Лекційні заняття	6		
Практичні заняття	44		
Підсумковий контроль		50	
Екзамен	50		

Таблиця 2. Розподіл набраних студентом балів під час поточного контролю

Види робіт	Кількість набраних балів						
	незадово	незадово	задово	задово	добре	добре	відмінно
	льно	льно	льно	льно			
	1-12	13-24	25-30	31-35	36-40	41-45	46-50
	F	FX	E	D	C	B	A
	не зараховано		зараховано				
Лекційне заняття 1	1	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 2	0	1	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 3	0	0	1	1	1	1	1
Лекційне заняття 4	0	0	0	1	1	1	1
Лекційне заняття 5	0	0	0	0	1	1	1
Лекційне заняття 6	0	0	0	0	0	1	1
Всього	1	2	3	4	5	6	6
Практичне заняття 1	1,8	3,6	4,5	5,1	5,8	6,5	7,6
Практичне заняття 2	1,8	3,6	4,5	5,1	5,8	6,5	7,6
Практичне заняття 3	1,8	3,6	4,5	5,1	5,8	6,5	7,6
Практичне заняття 4	1,8	3,6	4,5	5,1	5,8	6,5	7,6

Практичне заняття 5	1,8	3,6	4,5	5,1	5,8	6,5	7,6
Практичне заняття 6	1,8	3,6	4,5	5,1	5,8	4,75	7,6
Всього	11	22	27	31	35	39	44
Разом максимальна кількість набраних балів	12	24	30	35	40	45	50

Таблиця 3. Шкала оцінювання підсумкового контролю (екзамен)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
46-50	відмінно	зараховано	A (відмінно)
41-45	добре		B (дуже добре)
36-40			C (добре)
31-35	задовільно	не зараховано	D (задовільно)
25-30			E (достатньо)
13-24	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-12	незадовільно		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Таблиця 4. Відповідність результатів контролю знань за різними шкалами та критерії оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності за 100-бальною шкалою	Шкала оцінювання ЄКТС		Критерії оцінювання	Національна шкала оцінювання	
	Оцінка за шкалою ЄКТС	Значення оцінки за шкалою ЄКТС		Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	Студент виявляє творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, може використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді.	відмінно	зараховано
78-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці творчо розв'язує вправи і завдання у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
65-77	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати,		

			систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовує її на практиці; вміє контролювати власну діяльність; виправляти помилки, добирати аргументи для підтвердження своїх думок.		
58-64	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	задовільно	
50-57	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, фрагментів.	незадовільно	

Таблиця 5. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	добре		B (добре)
65-77			C (добре)
58-64			D (задовільно)
50-57	задовільно		E (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним

			вивченням дисципліни
--	--	--	----------------------

Список рекомендованих джерел:

Основні

1. Дичківська І. М. Інноваційні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2004. 351 с.
2. Інноваційні технології навчання української мови і літератури / укл. О. І. Когут. Тернопіль: Астон, 2005. 204 с.
3. Косогова О. О. Метод проектів на уроках зарубіжної літератури. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2008. 144 с.
4. Нісімчук А. С. Сучасні педагогічні технології : навчальний посібник. Київ: Видавничий центр «Просвіта»; пошуково-видавниче агентство «Книга Пам'яті України», 2000. 368 с.
5. Освітні технології: навч.-метод. посіб. / за заг. ред. О. М. Пехоти. Київ: А.С.К., 2001. 256 с.
6. Чепіль М. М. Педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012. 224 с.

Додаткові

1. Бабійчук Т. В. Сучасна медіаосвіта: відеофрагменти художніх творів на заняттях української мови та літератури в педагогічному коледжі: науково-методичний посібник. Житомир: Видавець О. О. Євенок, 2017. 372 с.
2. Васьков Ю. В. Педагогічні теорії, технології, досвід (Дидактичний аспект). Харків: Скорпіон, 2000. 120 с.
3. Ворожейкіна О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку. Харків: Вид. група «Основа», 2011. 287 с.
4. Перспективні освітні технології : наук.-метод. посібник / за ред. Г. С. Сазоненко. Київ: Гопак, 2000. 560 с.
5. Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті: навчальний посібник / за заг. ред. С. П. Бондар. Рівне: Редакційно-видавничий центр «Теніс» Міжнародного університету «РЕП» ім. академіка С. Дем'янчука, 2003. 560 с.
6. Сиротенко Г. О. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання. Харків: Видав. гр. «Основа», 2003. 78 с.
7. Турик Л. А. Педагогические технологии в теории и практике : учебное пособие. Ростов-на-Дону: Феникс, 2009. 281 с.
8. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 358 с.
9. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: навч. посіб. Київ: Вища шк., 2004. 207 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ. URL: <https://library.bdpu.org/> (дата звернення: 28.08.2020).
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 28.08.2020).
3. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua> (дата звернення: 28.08.2020).
4. Освіта в Україні. URL: <http://osvita-ua.net> (дата звернення: 28.08.2020).
5. Освітній портал – освіта в Україні та за кордоном. URL: <http://www.osvita.org.ua> (дата звернення: 28.08.2020).
6. Шкільний портал «Острів знань». URL: <http://ostriv.in.ua> (дата звернення: 28.08.2020).
7. Все для вчителя. URL: <http://www.uroki.net> (дата звернення: 28.08.2020).
8. Інформація педагогу. URL: <http://ped-inform.org.ua> (дата звернення: 28.08.2020).
9. Українській освітній портал. URL: <http://teacher.in.ua/> (дата звернення: 28.08.2020).
10. Проект створений для вчителів світової літератури. URL: <http://mysvitlit.at.ua> (дата звернення: 28.08.2020).
11. Сучасні педагогічні технології. URL: <http://pedtehno.ru/> (дата звернення: 28.08.2020).